

Razmerno še precejšnje število imamo Slovenci knjig pisanih in tiskanih v karantanskem, posebno v kranjskem in nekaj tudi v koroškem podnarečji, zlasti iz minólega stoletja; ali v narečji panonskem, rekše v vzhodno-štajerskem podnarečji, nimamo do druge desetke našega veka skoraj nikakšnih spomenikov književnih (razumevaj novoslovenskih). Tù opisani graški plod literarni bi bil, tako rekoč, po zavičaji svojem nekako z razmeje panonščine in karantanščine. Dasi jezik v njem sicer ni mnogo prenarejen po krajevnih posebnostih ter se skoraj nič ne razlikuje od svojega neposrednega uzora ljubljanskega: to so vendar le naši „Listi inu Evangelia“ iz leta 1800, kakor so isti zanimivi kot slovstvena redkost starejše naše dóbe književne, tako gotovo znameniti tudi po svojem domovinstvu. A zato:

Szberéte izbytky ukrutě, da ne pogybnetě ničtože!

And. Fekonja.

„Der Bergkranz“ (Die Befreiung Montenegros). Historisches Gemälde aus dem Ende des siebzehnten Jahrhunderts von Petar Petrovič Njeguš, Fürst-Bischof von Montenegro. Zum ersten Male aus dem Serbischen übertragen von Phil. Dr. J. Kirste. Wien, 1886, 8., 122 S. Verlag von Carl Konegen. Cena 1 gld. 40 kr. „Gorski vienac“ je brez dvojbe jeden najlepših cvetov srbskega in v obče jugoslovanskega umetnega pesništva. Veseli nas, da je ta divni proizvod P. Petroviča Njeguša na nemški jezik preložil dr. Kirste, ki je doslej s svojimi učenimi razpravami o srbskem jeziku, priobčenimi v Jagičevem zborniku za slovansko jezikoslovje, dokazal, da je temu poslu kos, kakor nihče drugi. Prelagatelja so pri njegovem prelaganju podpirali s svéti in pojasnili Miklošič, Jagič, Vukovič i. dr. Prevod je v vsakem oziru izboren in dovršen; zatorej knjigo toplo priporočamo vsem prijateljem divno lepega srbskega pesništva, ki niso zmožni „Gorskega vienca“ brati v izvirniku.

Miloš Obilić u narodnim pesmama sa 12 lepih slika. Narodna pevanija odobroa i uredio Alexandar Sandić. Prvo ilustrovano izdanje latinicom knjižare braće M. Popovića u Novome Sadu, 1886, 8., 141 str. Cena samó 50 kr. — Podjetni srbski knjigarji so začeli národne pesmi, ki opevajo razne národne junake, iz večjih zbirk izdavatí v priročnih knjižicah tako, da vsaka knjižica obseza venec pesmij, ki opevajo jednega ter istega junaka. Na ta način smo dobili knjižico pesmij o Kraljeviči Marku, o Sibirjaninu Janku, o boji na Kosovem polji in zdaj venec pesmij o Miloši Obiliči, ki je poleg Kraljeviča Marka naslavnejši junak srbski. Najnovejša izdava je prirejena z latinico, tako da jo s pridom in malim trudom čitajo lahko tudi tisti Slovenci, katerim cirilica dela še k j preglavice. Knjiga je v vsakem oziru priporočila vre na.

Matica Srpska. (Knjiga 147. letopisa Matice Srpske v Novem Sadu obseza: Poslednji Brankovići u istoriji i u narodnom pevanju. 1456—1502. Od Stojana Novakovića (nastavak). — Gradnja za medicinsku terminologiju. Sbrao dr. M. Jovanović-Batus (nastavak). — Fizika u Srba. Napisao prof. Steva Milovanov (svršetak). — Vladislav kralj ugarski. Istorijska tragedija u 5 činova. Napisao Nikola V. Djorić (nastavak). — Srpske narodne pripovijetke iz Gornje Krajine. Skupio ih Vladimir Krasić. — Književnost: Šest pripovedaka L. K. Lazarevića. Ocena dra Milana Savića. — Matica Srpska: Izvodi iz zapisnika književnog odbora i odeljenja 1885 godine.